

18. listopadu 1338 Mírová smlouva velkoknížete Gedymina s Řádem livonských rytířů

Hansisches Urkundenbuch. T.II. Ed. K. Höhlbaum. Halle 1879, s. 275-277, Nu. 628.

Toto je mír, který ustanovili magistr livonského řádu a litevský král a vyjádřili těmito slovy:

[1] Od ústí Evjasty přímo po cestě, již vládne Gedimin, král litevský, k Nicervre, a od ústí Evjasty po překročení Dviny k pevnosti, která se nazývá Uspalde a od ní přímo k vesnici, která se nazývá Stripajne. Výše od této vesnice, ani přes cestu, ani na cestě nesmí žádné vojsko, ani litevské a ani lidé mistrovi, loupit a okrádat. Toto jsou mírem chráněné země v Litvě: Balnike, Kedrajche, Nemsiane.

[2] Dále musí vést mírem chráněná země od Evjasty nahoru směrem k potoku nazývanému Pedene a dále od potoka - podle starého míru k Adzele. V mírem chráněné zemi a výše od ní nesmí ani to a ani druhé vojsko nikoho zabíjet nebo okrádat.

[3] Dále, pro libovolného kupce, ať je křesťan nebo pohan, Dvina musí být volná, pro jedoucí nahoru i dolů, kudy teče. Volné musí být všechny potoky, které se do ní vlévají, výše Evjasty.

[4] Dále, německý kupec může jet Rusí i Litvou bezpečně pro život i majetek, kam až dosahuje moc krále litevského.

[5] Dále ať je bezpečná cesta dolů po obou stranách Dviny, níže ústí Evjasty, každému kupci na vzdálenost, na niž může vrhnout kopí.

[6] Pokud se stane, že člověk, který nežil v mírem chráněné zemi, vstoupí na tuto zemi, musí být v bezpečí. Pokud někdo žil v mírem chráněné zemi a opustil ji a byl zabit, nemá se z toho vinit žádná země, ani magistrova a ani králova.

[7] Dále, kupec musí mít volnou cestu, která se nazývá „čistá cesta“. Vždy, když německý kupec přichází na Litvu nebo na Rus, ať jede zemí, kudy chce. Stejně tak ruský či litevský kupec, vždy když přichází do Rigy, nechť jede, kudy chce zemí Livonskou tak daleko, jak jen dosahuje moc magistrova.

[8] Dále, když se německý kupec nachází na Litvě a zemře jako křesťan, musí jeho majetek zůstat v bezpečí. Když bude zabit německým vojskem, nemá na tom král vinu. Stejně tak, když se litevské vojsko pohne do křesťanské země a zabije tam svého kupce, ať je to Litevec či Rus, nesmí z toho být obviňován magistr.

[9] Dále, pokud bude německému kupci něco ukradeno na Litvě či v ruské zemi, pak je třeba to soudit tam, kde se to stalo. Stejně tak bude, když Němec něco ukradne Rusovi či Litevci, musí se to soudit tam, kde se to přihodilo.

[10] Když se stane, že mezi německými kupci vznikne na Litvě nebo v Ruské zemi spor, musí ho přenést do Rigy a tam je třeba ho soudit. Stejně tak, když Rusové či Litevci mezi sebou vyvolají spor v zemi magistrově, pak ho musí předložit svým představitelům.

[11] Dále, když německý kupec vyvolá spor s Litevcem nebo Rusem nebo Rus či Litevec proti Němci, má se to soudit tam, kde se to přihodí.

[12] Když uteče Litevec nebo Rus přes mírem chráněnou zemi do země křesťanské a přinese s sebou majetek a král se dokáže zaručit, že majetek patří jinému, je nutno majetek vrátit. Stejně, když uteče člověk z křesťanské země přes mírem chráněnou zemi na Litvu nebo na Rus a přinese s sebou majetek a magistr nebo maršálek se dokáže zaručit, že majetek náleží jinému, musí se majetek vrátit. Jestliže uteče Litevec nebo Rus přes zemi nechráněnou mírem do křesťanské a přinese s sebou majetek, je možné tento majetek nevracet. Když uteče kdokoliv z křesťanské země přes zemi nechráněnou mírem na Litvu nebo Ruskou zemi a přinese s sebou majetek, je možné tento majetek nevracet.

[13] Dále není možné z obou stran libovolně stanovovat hranice pro kupce.

[14] Ještě, když se rozhodne Litevec nebo Rus podle starodávného zvyky předložit při proti Němci, musí e obrátit k těm, jimž je podřízen. Stejným způsobem musí postupovat němec proti Litevci nebo Rusovi.

Tento mír byl uzavřen v roce třináctistém třicátém osmém od narození Páně v den Všech svatých se souhlasem magistrovým a maršálovým a mnohých jiných důstojných a rady Rigy, kteří nad tím celovali kříž. A se souhlasem krále Litvy a jeho dětí a všech jeho bojarů, kteří při tom také svoje obřady uskutečnili a souhlasem biskupa Polocka, knížete Polocka a města Polocka, knížete Vitebska a města Vitebska a města, kteří všichni nad výše připomenutým mírem celovali kříž. Tento mír se musí neporušený zachovávat deset let.